

NACZELNA RADA ADWOKACKA

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 00, 22 505 25 01, fax 22 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, dnia 16 czerwca 2021 r.

Szanowny Pan
Senator Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

W załączeniu uprzejmie przesyłam opinię Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej do **senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Druk senacki Nr 381)**.

2 pozostawam

DYREKTOR
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej

[Signature]
Adw. Dorota Kulińska

Zał. 1
Opinia

Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej

Opinia
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy
z dnia 17 listopada 1964 roku - Kodeks postępowania cywilnego
(Druk senacki Nr 381)

I. UWAGI OGÓLNE

Z uzasadnienia projektu wynika, że zamierzeniem wnioskodawcy jest wzmocnienie pozycji strony w postępowaniu cywilnym poprzez wprowadzenie bezwzględnego zakazu dowodowego z zeznań pełnomocnika strony.

Aprobuując rozwiązania dotyczące rozszerzeni bezwzględnego zakazu dowodowego należy wskazać kilka uwag w tym zakresie.

Pełnomocnicy stron dzielą się na pełnomocników profesjonalnych (adwokaci, radcowie prawni, Prokuratoria Generalna) oraz na pełnomocników nieprofesjonalnych.

Pierwsza kategoria pełnomocników zobowiązana jest na mocy przepisów ustaw do zachowania tajemnicy zawodowej (adwokackiej, radcy prawnego, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej). W ustawach samorządowych, jak i w ustawie o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej sformułowane są analogiczne zapisy, dotyczące obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, jak i szczegółowe zasady dotyczące zwolnienie z tego obowiązku (np. na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy). Dlatego też zasadnym wydaje się, przy okazji nowelizacji ustawy, doprowadzenie do sytuacji, w której osoby zobowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej, związanej ze świadczeniem pomocy prawnej (adwokat, radca prawny) na gruncie kodeksu postępowania cywilnego były traktowane w sposób jednolity.

Niezasadnym wydaje się utrzymywanie stanu rzeczy, w którym osoby zobowiązane do zachowania tajemnicy Prokuraturii Generalnej traktowane są inaczej, niż osoby zobowiązane do zachowania tajemnicy adwokackiej i radcy prawnego. Dlatego też w ramach prac nad no-

Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej

welizacją proponuje się zmianę w art. 259 § 1 w pkt 2 i nadanie mu następującego brzmienia:

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, 1578 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11) w art. 259 .

pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wojskowi i urzędnicy niezwolnieni od zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” oraz osoby zobowiązane do zachowania tajemnicy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, tajemnicy adwokackiej i tajemnicy radcy prawnego jeżeli ich zeznanie miałyby być połączone z jej naruszeniem;”.

Odnosząc się zaś do projektu wprowadzenia bezwzględnego zakazu dowodowego w odniesieniu do pełnomocników stron, istotnym do rozważenia zagadnieniem jest wprowadzanie rozwiązania analogicznego jak w art. 261 § 1 kpc , które umożliwiłoby by odmowę odpowiedzi pełnomocnika strony (niebędącego procesjonalnym pełnomocnikiem) na pytania dotyczące okoliczności związanych z pełnieniem funkcji pełnomocnika.

Analizując powyższą kwestię należy zwrócić uwagę na niebezpieczeństwo wykorzystania takiego rozwiązania w praktyce. Ustanowienie się bowiem pełnomocnika nieprofesjonalnego, a więc osoby z poza kręgu podmiotów o szczególnym, publicznym zaufaniu, może być potraktowane przez ten krąg zainteresowanych jako możliwość ukrycia posiadanej wiedzy poprzez wykorzystanie atrybutu pełnomocnika do uzasadnienia odmowy odpowiedzi na zadawane pytania, w celu uzyskania wpływu na zakres ustaleń dowodowych w postępowaniu.

Takie niebezpieczeństwo zdecydowanie nakazuje powściągliwość co do wprowadzenia takiego rozwiązania w opiniowanym zakresie.

DYREKTOR
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej

Adw. Dorota Kulińska